

Crisisbeheersing Deel 3. BHV-plan

**Gebouw Barentsz
(Wier Kliniek Open Distelvlinder 2, Wier
Distelvlinder 3 Den Dolder)**

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Belangrijke telefoonnummers.....	4
3. Visie op BHV	5
4. Opzet van de BHV organisatie.....	6
5. Alarmeren.....	7
6. Werkwijze van de BHV-organisatie	9

1. Inleiding

Fivoor biedt psychiatrische zorg aan mensen die voor anderen om hen heen, voor de samenleving of voor zichzelf een gevaar vormen en ernstig grensoverschrijdend of ontwrichtend gedrag vertonen en aan mensen die door een combinatie van (complexe) problematiek niet op hun plaats zijn in de reguliere psychiatrie. De aard van deze zorgverlening brengt bepaalde risico's met zich mee. Fivoor is zich hiervan bewust en wil zich daarom adequaat voorbereiden op mogelijke calamiteiten en crises.

Calamiteiten en crises zijn die momenten waarop de continuïteit van de zorg of de veiligheid van patiënten, medewerkers of de omgeving in het geding is en Fivoor onvoldoende een respons vanuit de reguliere organisatie kan geven. Het crisismanagement richt zich op situaties die variëren van branden en gijzelingen tot onttrekkingen en incidenten die sterk het imago van de forensische psychiatrische zorg in het algemeen en van Fivoor in het bijzonder raken. Een crisisorganisatie kan op die momenten helpen de impact van de crisis te beperken en de belangen van patiënten, stakeholders, de eigen organisatie en haar partners te behartigen.

Fivoor is zich daarbij bewust van de maatschappelijke context waarin zij opereert, zowel in de dagelijkse praktijk als tijdens een crisis. Fivoor realiseert zich dat de context van een gebeurtenis bepalend kan zijn voor het crisispotentieel: wat voor de organisatie geen calamiteit is, kan door de buitenwereld wel als een calamiteit worden gezien, of door bepaalde omstandigheden uitgroeien tot een calamiteit en crisis. Media- en politieke aandacht spelen hierin een belangrijke rol. Fivoor ziet het als haar taak om waar mogelijk onrust te beperken en zo transparant mogelijk te zijn zonder dat de belangende veiligheid en de privacy van medewerkers en patiënten in het geding raken.

De crisisbeheersing binnen Fivoor is geregeld in vijf hoofddocumenten die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn:

- Deel 1 [Crisisorganisatie](#); inrichting van de crisisorganisatie (organisatie breed)
- Deel 2 Calamiteitenplan; handelwijze bij verschillende calamiteiten (locatie specifiek)
- Deel 3 BHV plan; inrichting en werkwijze BHV organisatie (gebouw specifiek)
- Deel 4 Ontruimingsplan; handelwijze bij ontruiming (gebouw specifiek)
- Deel 5 [OTO beleidsplan](#); borging crisismanagement door middel van opleiden, trainen en oefenen (organisatie breed)

Daarnaast is er ook een aantal documenten gericht op het communicatieve aspect van de crisisbeheersing:

- Mediastrategie
- Communicatie strategie (in wording)
- Persprotocol

Volgens eigen normen en wet- en regelgeving dienen we te voorzien in een zekere mate van basisveiligheid. Doel is in eerste instantie om calamiteiten te voorkomen. Toch lukt dat niet altijd. Er zullen van tijd tot tijd incidenten of calamiteiten voorkomen. Om die reden beschikken we over de bedrijfshulpverlening (BHV). Dit document beschrijft hoe binnen gebouw Barentsz de BHV-organisatie werkt, zowel in technische als in organisatorische zin. Het gaat er om hoe we in de praktijk omgaan met (brand-)veiligheid. Barentsz huisvest twee afdelingen van Wier; Wier Kliniek Open op Distelvlinder 2 en Wier Distelvlinder 3 (voormalig Wier Marterlaan). Deze klinieken richten zich op de behandeling en begeleiding van patiënten die in contact zijn gekomen met justitie en daarbij behandeling opgelegd hebben gekregen.

2. Belangrijke telefoonnummers

Afdeling/contactpersoon	Telefoonnummer
ANW Hoofd Den Dolder	030 - 225 6515 of 06-5185 8765
Front Office (meldkamer FPA Utrecht)	030-2256211 (vanaf een vast toestel: *87)
Buurtcoach	06-51423309
Manager Bedrijfsvoering Wier	06-23711680
Manager Zorg Wier	06-53345534
Manager Bedrijfsvoering FPA Utrecht	06-53213108
Manager Zorg FPA Utrecht	06-83038258
Omgevingsmanager	06-30813166

Zie verder [Calamiteitentelefoonlijst regio Utrecht](#) voor overige telefoonnummers.

3. Visie op BHV

Behalve aan wettelijke vereisten ligt aan dit BHV-plan een visie ten grondslag.

BHV-taken worden verricht door zorgmedewerkers en niet door beroepsalamiteitenbestrijders. Zorgmedewerkers hebben niet de kennis, kunde en ervaring van (professionele) brandbestrijders en zullen zich bij brandcalamiteiten dan ook primair richten op twee hoofdtaken:

1. Het in veiligheid brengen van personen
2. Het voorkomen van branduitbreiding

Vanuit deze visie worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- dat de procedure voor de eerste afhandeling bij een brandmelding zo eenvoudig mogelijk moet zijn;
- dat de medewerkers van het BHV-team als taak hebben om de situatie op rondom de brandmelding voor te bereiden op de komst van de brandweer zodat zij hun werk goed en veilig kunnen doen;
- dat de medewerkers zorgdragen voor de volgende interventies vanaf het moment van de brandmelding:
 - ✓ het isoleren van de brandhaard in een compartiment;
 - ✓ het stabiliseren van de brandhaard wanneer dit op een veilige manier kan;
 - ✓ het ontruimen van het compartiment;
 - ✓ het vrijmaken en -houden van de toegangsroute naar de brandhaard voor de brandweer;
 - ✓ het verzamelen van de informatie bij de ploegleider ten behoeve van informatieoverdracht aan de hulpdiensten;
 - ✓ Het opvangen van de ontruimde/ geëvacueerde patiënten en medewerkers.
- dat BHV-ers altijd in tweetallen opereren;
- dat BHV-ers op verkenning altijd een handbrandblusser meenemen;
- dat BHV-ers zichzelf tijdens een BHV-inzet nooit in gevaar brengen (eigen veiligheid eerst);
- dat BHV-ers herkenbaar zijn voor hulpdiensten (bijv. door het dragen van een hesje);
- dat alle medewerkers op de hoogte moeten zijn van de belangrijkste brandveiligheidsmaatregelen op de afdeling waar ze werken, zoals nooddeuren, brandalarm, rookbeleid en het functioneren van de BHV en dat dat nieuwe medewerkers (incl. stagiaires en invallers) standaard hierover geïnformeerd worden;
- dat patiënten die verblijven in de klinische afdelingen van worden geïnformeerd over de brandveiligheidsmaatregelen en dat zij bij risicovol gedrag aangesproken worden.

4. Opzet van de BHV organisatie

4.1 BHV-teams

Een BHV-team bestaat uit een groep medewerkers die gedurende een afgebakende periode (vaak gedurende een dienst) als eerste reageren op een brandalarm (via de PZI). Het BHV-team intervenueert bij een brandalarm of ontruimingssituatie.

Het inzetten van het BHV-team leidt er toe dat op een gecoördineerde en veilige wijze de BHV wordt uitgevoerd. Het BHV-team is samengesteld uit medewerkers van de 24-uurszorg. Een BHV-dienst is pas overgedragen wanneer de bevoegde persoon, aan wie de dienst overgedragen wordt, nadrukkelijk akkoord geeft voor de overdracht. Een dergelijke overdracht van de BHV-dienst wordt per e-mail bekend gemaakt aan de gehele afdeling, door degene die de dienst heeft overgedragen.

4.2 Opzet

Dag- en avondsituatie van 7:30 tot 23:00 uur

Per dienst wordt bij aanvang van de dienst uit de medewerkers 24-uurszorg een BHV-team samengesteld. Barentsz huisvest twee afdelingen van Wier; het gaat hier om de afdeling Wier Kliniek Open (hierna WKO) Distelvlinder 2 en Wier Distelvlinder 3 (voormalig Wier Marterlaan).

Alarm van WKO komt gedurende de dag- en avondsituatie alleen binnen op de PZI's van Wier Distelvlinder 3 en vice versa. Zij beslissen zelf per dienst wie (1 persoon) op het alarm van WKO dan wel Wier Distelvlinder 3 gaat rennen.

Nachtsituatie 23:00 – 7:30 uur

Gedurende de nacht of in geval van grote nood of calamiteit wordt voor WKO en Wier Distelvlinder 3 onderstaand ondersteuningsschema gehanteerd om een voltallig BHV/ HCT-team samen te stellen:

Locatie Alarm	Wie rennen	Totale omvang HCT- en BHV-team
Roosenburg	Zwerfwacht, Roosenburg Supp-Open en Sociaal Therapeutisch, ANW, Wier+, VKB	6 personen
VKB	3xVKB, ANW, WKG, Roosenburg Sociaal Therapeutisch	6 personen
Wier +	2x Wier +, WKG, ANW, Roosenburg Sociaal Therapeutisch, VKB	6 personen
Wier Distel	Wier Distelvlinder, Wier +, WKG, ANW, Roosenburg Sociaal Therapeutisch, Roosenburg Supp-Open, VKB	7 personen
Wier Kliniek Gesloten	2x WKG, Wier+, ANW, Roosenburg Sociaal Therapeutisch, VKB	6 personen

De PL is altijd een teammanager, ANW-hoofd of 24-uurszorg medewerker die de ploegleiderstraining heeft gehad. In beginsel is de VK een BHV-er die respectievelijk vanuit Barentsz afkomstig is. De overige leden van het BHV-team voeren de algemene BHV-taken uit.

Indien er een verkenning wordt uitgevoerd, dan gebeurt dit altijd door een koppel van twee personen.

5. Alarmeren

Bij brand en/of rookontwikkeling is het van groot belang om aanwezig in het gebouw daarvan zo snel mogelijk op de hoogte te brengen. Daarvoor zijn diverse (technische) voorzieningen aangebracht.

Brandmeldinstallatie

Barentsz beschikt over een brandmeldinstallatie gekoppeld aan een ontruimingsalarminstallatie, waarbij een doormelding plaatsvindt naar de meldkamer van de brandweer. Op diverse plaatsen in het gebouw bevinden zich automatische melders en handbrandmelders. De ontruimingsinstallatie wordt automatisch geactiveerd door detectie van rook of door het activeren van de handbrandmelder. Tevens kan het systeem handmatig geactiveerd worden middels de bediening op de centrale besturingskast in de frontoffice van het gebouw. Wanneer automatische rookmelders of een handbrandmelder wordt geactiveerd, zal direct een ontruimingssignaal klinken. Dit signaal wordt ook wel de slow-whoop genoemd.

PZI

De bedrijfshulpverleners beschikken over een piepersysteem (hierna PZI te noemen). Wanneer automatische rookmelders of een handbrandmelder worden geactiveerd, zal dit zichtbaar zijn op de piepers. De piepers geven een akoestisch signaal en op het scherm wordt de naam van de afdeling weergegeven.

Interne en externe alarmering

Interne alarmering is bedoeld om de aanwezigen in het gebouw te waarschuwen en de bedrijfshulpverleningsorganisatie op te starten. Bij een calamiteit werkt de alarmering als volgt:

- De ploegleider en de BHV-ers worden gewaarschuwd door de brandmeldinstallatie, deze geeft een melding op de PZI. Deze melding is op kamernummer niveau.
- De slow-whoops treden in werking.
- Alle aanwezigen in de zorgunit waar de calamiteit zich voordoet worden indien noodzakelijk gewaarschuwd door de dienstdoende BHV-ers.
- Deuren van de vluchtwegen en nooduitgangen worden automatisch ontgrendeld.

Externe alarmering is bedoeld om de hulpdiensten ter plaatse te krijgen. Bij een calamiteit zal de brandmeldinstallatie direct doormelden naar de meldkamer van de brandweer.

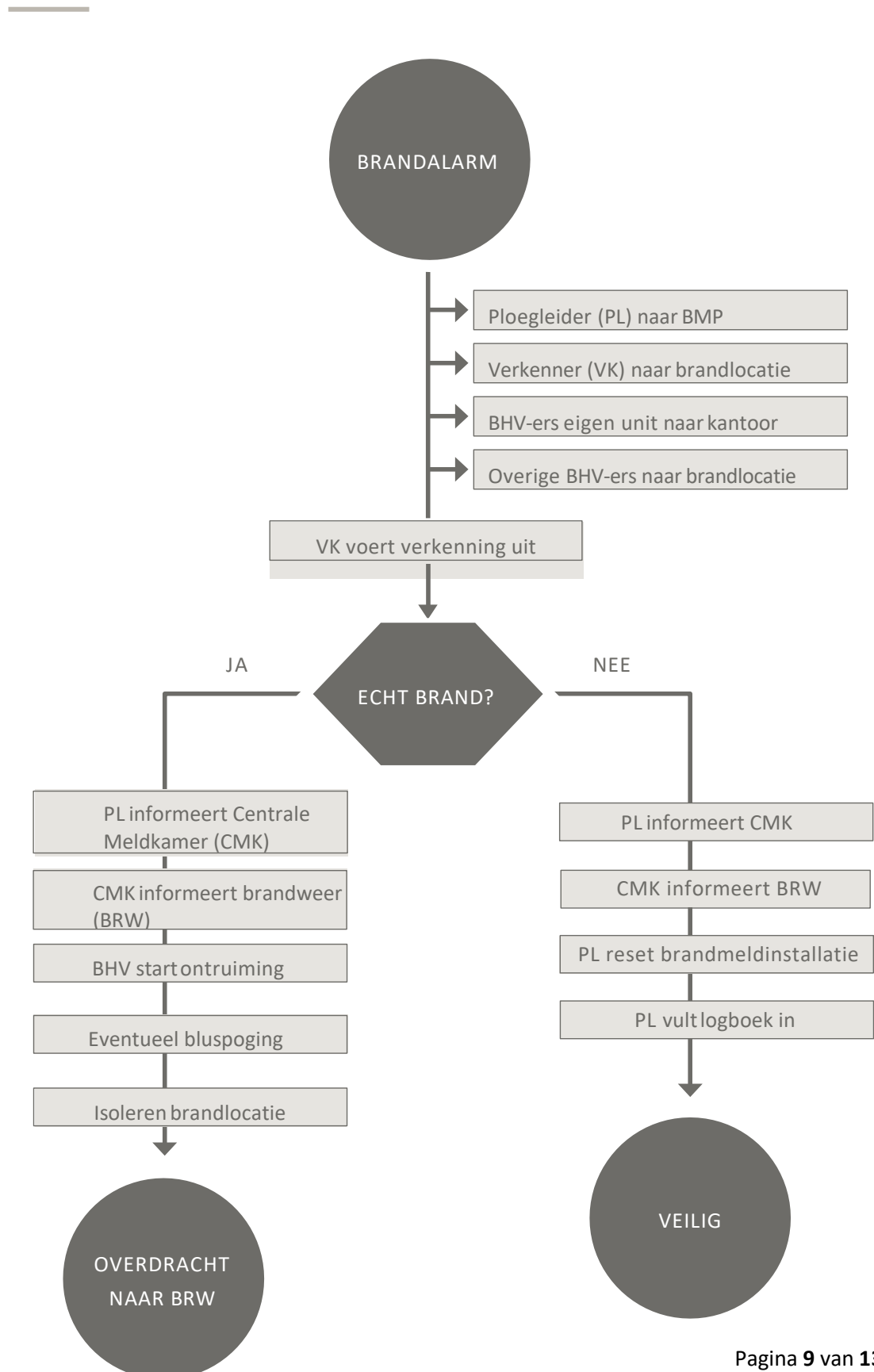
Valse melding

Indien er in de nacht een valse brandmelding is, dienen de volgende stappen te worden doorlopen:

- Er wordt z.s.m. gecommuniceerd dat het een valse brandmelding betreft aan de PL zodat hij/zij het kan doormelden aan de meldkamer;
- De afdeling waar de melding is veroorzaakt laat aan de PL weten of en zo ja, hoeveel tijdelijke ondersteuning gewenst is op de afdeling vanwege de brandmelding;
- De PL draagt er zorg voor dat deze extra ondersteuning ter plekke komt.

6. Werkwijze van de BHV-organisatie

BHV PROCEDURE

PL: ploegleider

BMP: brandmeldpaneel

CMK: centrale meldkamer WAHuis

VK: verkenner

BMI: brandmeldinstallatie

BRW: brandweer

Toelichting

De werkwijze valt uiteen in de volgende stappen:

1. Voorbereiden
2. Alarmeren
3. Inzetten BHV-team
4. Taken verdelen
5. Verkennen, bestrijden en ontruimen
6. Rol van de BHV-verkenner (VK)
7. Coördineren door ploegleider (PL)
8. Opschalen
9. Informeren

1. Voorbereiden

- a) Iedere medewerker draagt een PZI, uitgezonderd medewerkers die niet in direct contact met patiënten komen en niet op de units zijn.
- b) Bij aanvang/overdracht dienst worden de dienstdoende BHV-ers per team in onderling overleg aangewezen, deze dragen de BHV-PZI.
- c) Bij aanvang/overdracht dienst worden de dienstdoende BHV-ers per team in onderling overleg aangewezen, deze dragen de BHV-noodsleutel.
- d) De BHV-verkenners worden ingeroosterd door de planning, zie hiervoor het roze vakje in de planning.
- e) De dienstdoende BHV-ers hebben in het bijzonder preventieve aandacht voor:
 - De vrije doorgang van vluchtwegen
 - De werking van noodtransparantverlichting
 - De werking van compartimentsafscheidings/-deuren
 - De aanwezigheid en gereedheid van blusmiddelen (brandslanghaspel, handblusser, blusdeken)
 - Gebreken worden gemeld bij de huismeesters en/of (buiten kantoor tijden) via ANW-hoofd bij de dienstdoende medewerker technische dienst.

2. Alarmeren

- a) Alarmering gebeurt middels ontruimingsplan: middels BMC, brandweerpaneel, PZI en (afhankelijk van aard melding) slow-whoop.

- b) De melding 'BRAND' komt door op alle PZI's van het 'gebouw Barentsz' Daarbij volgt nadere locatieaanduiding.
- c) De melding wordt opgevolgd door inzet van het BHV-team, op basis van het ontruimingsplan.

3. Inzet BHV-team

- a) Het BHV-team en de medewerkers van de eigen unit reageren op het alarm en verzamelen bij het kantoor bij het kastje met de BHV-hesjes om de taken te verdelen.
- b) Het BHV-team zorgt voor herkenbaarheid door het dragen van een BHV-vest en begeeft zich onmiddellijk en met spoed naar de aangegeven brandlocatie.
- c) De dienstdoende PL begeeft zich naar de BHV-kast in de hal, ter coördinatie en opvang van de brandweer en andere hulpdiensten.

4. Taken verdelen

- a) Op de verzamelplek voegt de verkenner zich bij de BHV-er van de unit waar de brandmelding is.
- b) Op de verzamelplek verdeelt de verkenner de taken:
 - ✓ de ploegleider (PL) houdt contact met de verkenner (VK) via de daarvoor bestemde portofoons.
 - ✓ De VK geeft informatie door aan de PL, gevraagd en ongevraagd, en ontvangt sturing van de PL.
 - ✓ De overige BHV-ers worden in tweetallen verdeeld en aangestuurd door de VK.
- c) De BHV'ers doen **alleen** in tweetallen onderzoek naar de aard van de brandmelding. De VK laat zich door de overige BHV-teamleden informeren en communiceert met de PL.

5. Verkennen, bestrijden en ontruimen

- a) De BHV-ers voeren op de brandlocatie onderzoek uit in tweetallen.
- b) De BHV-ers activeren de sleutelbrandmelder bij daadwerkelijke brand.
- c) Bij brand en naderende rook wordt meteen gestart met ontruimen.
- d) Het ontruimen van de separeer gebeurt alleen op aanwijzing van de PL. Er wordt dan ook een HCT-team geformeerd om de ontruiming te begeleiden.
- e) De PL en VK onderhouden gedurende deze fase contact via de portofoonverbinding waarbij de PL het eerste contact legt.
- f) Mocht onverhoopt de PL niet beschikbaar zijn dan wordt contact gemaakt met beveiliging met een gewone telefoon via *87.
- g) Als patiënten en personeel in veiligheid zijn, beginnen de BHV'ers de brand te isoleren door deuren en ramen te sluiten en de aanvalsroute voor de brandweer vrij te maken.

In het Ontruimingsplan wordt het onderdeel ontruimen nader beschreven en toegelicht.

6. Rol van de BHV-verkenner (VK)

- a) De VK is lid van het 24-uursteam en worden per afdeling ingeroosterd door de planning.
- b) De VK is verantwoordelijk voor een goede informatievoorziening richting de PL.
- c) De VK trekt een verkenner-hesje (oranje hesje) aan en is daarmee als VK herkenbaar.
- c) De VK hanteert de portofoon. Hierdoor kan de PL de VK bereiken.
- d) De VK verstrekt gevraagd en ongevraagd informatie aan de PL.
- e) De VK geeft opdrachten van de PL door aan de andere BHV-ers.
- f) De VK rapporteert op verzoek van de PL over de situatie aan de PL.
- g) Mocht je als verkenner de afdeling moeten verlaten draag de rol en verantwoordelijkheden van de verkennersrol aan een collega over.

7. Coördineren door ploegleider (PL)

- a) De PL (teammanagers/ANW-hoofden of medewerkers 24uurszorg die de ploegleiderstraining gevolgd hebben) is in bezit van de sleutel van de BHV-kast.
- b) De PL opent de BHV-kast.
- c) De PL trekt een ploegleider-vest (rood hesje) aan en is daarmee als PL herkenbaar.
- d) De PL blijft op locatie nabij het brandweerpaneel.
- e) De PL leest van het brandweerpaneel de meldingsgegevens af.
- f) De PL hanteert de portofoon en onderhoudt contact met de VK om verdere informatie te ontvangen en eventueel opdrachten te verstrekken.
- g) De PL hanteert de portofoon en onderhoudt contact met de CMK om verdere informatie te ontvangen en eventueel opdrachten te verstrekken.
- h) De PL is het aanspreekpunt voor de brandweer en andere hulpdiensten, ook ter opvang in geval van een loze melding.

8. Opschalen

- a) De PL kan besluiten tot ontruiming conform ontruimingsplan.
- b) De PL kan de overige BHV-teamleden opdracht geven om te ontruimen of te laten ontruimen door overige medewerkers.
- c) Via de PL kan opschaling in het kader van het calamiteitenplan plaatsvinden. Zie calamiteitenplan.

9. Informeren

- a) De PL ontvangt de brandweer en verstrekt gegevens, gebruik daarbij de plattegrond (brandlocatie aanwijzen) en overhandigt de BHV-sleutelbossen. (De BHV-sleutelbossen zijn aanwezig in sleutelkasten)
- b) Het BHV-team wacht instructies van de brandweer af.
- c) Na inzet van het BHV-team informeert de ploegleider de dienstdoend leidinggevende.
- d) De PL vult het brandmeldformulier en werkt het logboek bij. Het logboek is aanwezig in de BHV-kast.

Bijlage: Verklarende woordenlijst

Alarmlocatie: Locatie van waar alarm wordt geslagen of waar een calamiteit plaatsvindt of waar een calamiteit aanving.

Alarmnummer Centrale Meldkamer: 030-2256211

BHV: Bedrijfs hulpverlening

BHV-er: Bedrijfs hulpverlener

BHV-sleutelbos: In de BHV-kast zijn standaard sleutelbossen (2) aanwezig die gereserveerd zijn voor gebruik door brandweer.

BHV-team: Basisteam van 7 in de BHV-methodiek opgeleide personen die reageren op alarmmeldingen gedurende de hun toegewezen dienst, waaronder de VK.

BMC: Brandmeldcentrale.

Brandmeldpaneel: Elektronisch meldpaneel in hal waar brandlocatie in Barentsz wordt aangegeven.

Calamiteitenteam: Team bestaande uit het management van Fivoor en betrokken sleutelfiguren en sleutelfuncties dat zich richt op het geven van leiding en bieden van coördinatie in geval van een calamiteit.

CMK: Centrale Meldkamer

Fysiek ingrijpen: Situatie waarin HCT-3 technieken worden ingezet.

Ploegleider: BHV-er, opgeleid tot ploegleider, altijd teammanager of ANW-hoofd. Verantwoordelijk voor goede inzet van BHV-team.

HCT-team: Basisteam van 7 in de HCT-methodiek opgeleide personen die reageren op alarmmeldingen gedurende de hun toegewezen dienst.

Leidinggevende: Direct leidinggevende of dienstdoend leidinggevende.

PL: Ploegleider.

PZI: Personen Zoek Installatie. In de volksmond ook wel “pieper” genoemd.

Slow-whoop: Akoestische alarmering bij brandalarm.

Telefoonnummer *87: Alarmnummer Centrale Meldkamer (CMK). Alleen te bellen vanaf een vast toestel.

VK: Verkenner, deze houdt contact met de ploegleider.

VKB: Voortgezette Klinische Behandeling, afdeling van Altrecht, respectievelijk afdeling Meijboom en Reijnvaan.